

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐)

รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจัดทำขึ้นเพื่อแสดงผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐) โดยแสดงถึง **ผลสำเร็จ** ในการดำเนินงานที่สำคัญของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชุดที่ ๓ และสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มาตรา ๒๔๗ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ใน ๗ ด้าน คือ

- (๑) ผลการดำเนินงานด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- (๒) ผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและการประสานงานเครือข่าย
- (๓) การจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย และกฎ เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- (๔) ผลการดำเนินงานการศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน
- (๕) ผลการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ
- (๖) ผลการดำเนินงานการพัฒนาบุคลากรด้านสิทธิมนุษยชน
- (๗) ผลการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ด้านสิทธิมนุษยชน

สรุป ผลสำเร็จ ในการดำเนินงานที่สำคัญ ๗ ด้าน

๑. ผลการดำเนินงานด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วยผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๑ การตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องเรียนว่าถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือมีการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือเป็นเรื่องที่ กสม. เห็นสมควรให้มีการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ทั้งสิ้น ๖๑๙ เรื่อง โดยมีการร้องเรียนว่าถูกละเมิดสิทธิในกระบวนการยุติธรรม สูงที่สุด จำนวน ๑๙๓ เรื่อง คิดเป็น ร้อยละ ๓๑.๑๘ เพศชาย ร้องเรียนสูงที่สุด จำนวน ๓๔๖ เรื่อง คิดเป็น ร้อยละ ๕๕.๙๐ และพื้นที่ที่เกิดเหตุที่มีการร้องเรียนสูงที่สุด คือ ภาคใต้ จำนวน ๑๔๕ เรื่อง คิดเป็น ร้อยละ ๒๓.๔๒

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กสม. ได้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนและออกรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ โดยมีผลการพิจารณา/ตรวจสอบเรื่องร้องเรียน รวมทั้งสิ้น ๑,๐๐๙ เรื่อง จำแนกเป็นเรื่องส่งต่อให้องค์กรอื่นที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาแก้ไข ๙๑ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๒ เป็นเรื่องที่ยุติการตรวจสอบ/ยุติเรื่อง ๘๘๔ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๖๑ มีมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ๒๖ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๘

๑.๒ ผลการดำเนินงานการติดตามผลการดำเนินการด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วย

(๑) การติดตามการดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน จำแนกเป็น (๑.๑)

การติดตามผลดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาจากรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการและสามารถยุติการติดตามได้ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๙ รายงาน โดยเป็นสิทธิชุมชน สูงที่สุด จำนวน ๑๖ รายงาน คิดเป็น ร้อยละ ๕๕ และ (๑.๒) การติดตามผลดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาจากรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีเรื่องร้องเรียนที่ตรวจสอบแล้วเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่ง กสม. ได้กำหนดมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ไปยังองค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓๕ รายงาน โดยเป็น สิทธิชุมชน สูงที่สุด จำนวน ๑๑ รายงาน คิดเป็น ร้อยละ ๓๑

(๒) ผลการดำเนินงานการติดตามการดำเนินการตามข้อเสนอแนะนโยบาย จำแนกเป็น (๒.๑) การติดตาม

การดำเนินการตามข้อเสนอแนะนโยบาย ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะนโยบายและสามารถยุติการติดตามได้ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๗ รายงาน โดยเป็นการเลือกปฏิบัติไม่เป็นธรรม สูงที่สุด จำนวน ๓ รายงาน คิดเป็น ร้อยละ ๔๓ และ (๒.๒) การติดตามการดำเนินการตามข้อเสนอแนะนโยบาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๒ รายงาน โดยเป็นสิทธิในการรับบริการทางสาธารณสุข สูงที่สุด จำนวน ๓ รายงาน คิดเป็น ร้อยละ ๒๕

(๓) ผลการดำเนินงานการติดตามการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมาย จำแนกเป็น

(๓.๑) การติดตามผลดำเนินการตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมาย ก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการ และสามารถยุติการติดตามได้ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๗๒ รายงาน โดยเป็นสิทธิในกระบวนการยุติธรรม สูงที่สุด จำนวน ๓๕ รายงาน คิดเป็นร้อยละ ๔๙ และ (๓.๒) การติดตามผลดำเนินการตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๒ รายงาน โดยเป็นสิทธิในกระบวนการยุติธรรม สูงที่สุด จำนวน ๓ รายงาน คิดเป็น ร้อยละ ๒๗

โดยแสดงรายละเอียดกรณีตัวอย่าง ผลการดำเนินงานด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑๙ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ สิทธิชุมชนและสิทธิในการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรณีกล่าวอ้างว่าร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. กระทบต่อสิทธิมนุษยชน

กรณีที่ ๒ สิทธิชุมชน และเสรีภาพในการประกอบอาชีพ กรณีกล่าวอ้างว่าชาวประมงพื้นบ้านได้รับผลกระทบจากการประกาศบังคับใช้พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

กรณีที่ ๓ สิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่าพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ ส่งผลกระทบต่อชุมชนชายฝั่งและชุมชนริมน้ำ

กรณีที่ ๔ สิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่าการก่อสร้างคลังก๊าซเหลวใหญ่และท่าเทียบเรือของคลังก๊าซ มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการประกอบอาชีพของชุมชนคลองน้อย

กรณีที่ ๕ สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ กรณีนโยบายและแผนการดำเนินงานเพื่อลดความพิการแต่กำเนิด โดยการกำหนดให้กรดโฟลิกเป็นส่วนประกอบในอาหาร

กรณีที่ ๖ สิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ กรณีกล่าวอ้างว่าพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของพนักงานรักษาความปลอดภัยมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ

กรณีที่ ๗ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพในร่างกาย กรณีการใช้เครื่องพันธนาการประเภทกุญแจเท้าแก่ผู้ต้องขังนักศึกษากลุ่มขบวนการประชาธิปไตยใหม่ จำนวน ๗ คน เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙

กรณีที่ ๘ สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน

กรณีที่ ๙ สิทธิในกระบวนการยุติธรรมอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในทรัพย์สิน กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าพนักงานยกออกทรัพย์สินของกลาง

กรณีที่ ๑๐ การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าโรงเรียนบังคับให้นักเรียนตรวจเลือดเพื่อหาการติดเชื้อเอชไอวีและใช้เป็นเงื่อนไขในการเข้าศึกษาต่อ

กรณีที่ ๑๑ การปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งเพศ กรณีกล่าวอ้างว่านิสิตนักศึกษาที่มีอัตลักษณ์ทางเพศหรือวิถีทางเพศไม่ตรงกับเพศกำเนิดถูกบังคับให้ไว้ทรงผมและแต่งกายตามเพศกำเนิดในการเข้าเรียน การเข้าสอบวัดผล การฝึกปฏิบัติงาน และการเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร

กรณีที่ ๑๒ สิทธิผู้พิการ กรณีกล่าวอ้างว่าประกาศรับสมัครนักเรียนเข้าศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของสถาบันการศึกษาทางไกลละเมิดสิทธิคนพิการ

กรณีที่ ๑๓ สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีกล่าวอ้างว่าเด็กถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐตรวจเก็บตัวอย่างสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในพื้นที่ตำบลยะหา อำเภอยะหา จังหวัดยะลา

กรณีที่ ๑๔ สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุข กรณีกล่าวอ้างว่าคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ย้ายสิทธิหลักประกันสุขภาพโดยไม่ได้รับความยินยอมของผู้ร้อง

กรณีที่ ๑๕ สิทธิแรงงาน กรณีกล่าวอ้างว่า บริษัท ธ. จังหวัดลพบุรี ละเมิดสิทธิแรงงานและจำกัดเสรีภาพในการเดินทาง

กรณีที่ ๑๖ กรณีการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรพลังงานของประเทศไทย

กรณีที่ ๑๗ สิทธิเด็กในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา กรณีการเปิดเผยประวัติการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชน

กรณีที่ ๑๘ สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีคำร้องที่มีการกล่าวอ้างว่ามีการกระทำทรมาน และการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่ไร้มนุษยธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

กรณีที่ ๑๙ การปรับปรุงกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตอุทยานแห่งชาติกับที่ดินเอกชนทับซ้อนกัน และกรณีราษฎรได้รับความเดือดร้อน จากมาตรการทวงคืนผืนป่าตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ และที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗

นอกเหนือจาก รายละเอียดกรณีตัวอย่างข้างต้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ยังมีกรณีผลการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่สำคัญอีกหลายกรณี อาทิ สิทธิทางเศรษฐกิจอันเกี่ยวเนื่องกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าคนกริดยางรายย่อยไม่ได้รับอนุญาตให้ขึ้นทะเบียนเป็นเกษตรกรชาวสวนยางตามพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม กรณีธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กำหนดคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในการรับสมัครบุคคลภายนอกเพื่อคัดเลือกและบรรจุเป็นพนักงาน สิทธิเด็กในการได้รับความช่วยเหลือและการแนะแนวทางการเข้าศึกษาและการประกอบอาชีพ กรณีพบว่าเด็กตาบอดสี และสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีกล่าวอ้างว่าถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทรมานระหว่างการถูกควบคุมตัว เป็นต้น

๑.๓ ผลการดำเนินงานอื่น ๆ ที่สำคัญเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วย

(๑) ตรวจสอบเพื่อส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน (ภายใต้โครงการจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายและหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจากผลการตรวจเยี่ยมสถานที่เสี่ยง) ตรวจสอบศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จำนวน ๑๐ แห่ง และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน ๕ แห่ง

(๒) การไกล่เกลี่ยเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ระเบียบ กสม. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีไกล่เกลี่ย พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๙ เพื่อให้กลไกการไกล่เกลี่ยเป็นทางเลือกหนึ่งในการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยปัจจุบัน มีคำร้องที่เข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยตามระเบียบฯ แล้ว จำนวน ๕ คำร้อง สามารถไกล่เกลี่ยจนเป็นที่ยุติแล้ว จำนวน ๓ คำร้อง โดยมีรายงานผลการไกล่เกลี่ยที่ผ่านการพิจารณาแล้ว ๑ เรื่อง คือ สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ กรณีกล่าวอ้างว่าโรงพยาบาลรัฐแห่งหนึ่งปฏิเสธการร้องขอให้ตรวจสอบเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ (CT Scan) เป็นเหตุให้วินิจฉัยโรคผิดพลาด

๒. ผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและการประสานงานเครือข่าย ประกอบด้วยผลการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑ การส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วย (๑) โครงการพื้นที่ชายแดนภาคใต้ภายใต้หลักการสิทธิมนุษยชน (ภายใต้แผนบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้) (๒) โครงการขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนในการส่งเสริม ปกป้อง คุ้มครองสิทธิมนุษยชน (ภายใต้แผนบูรณาการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์) (๓) โครงการสัมมนาวิชาการ เรื่อง “ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสัญชาติและสิทธิในความเป็นพลเมืองของรัฐไทย” (๔) โครงการจัดงานสัมมนาวิชาการเพื่อเผยแพร่และขับเคลื่อน “หลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติในประเทศไทย (UN Guiding Principles on Business and Human Rights : UNGPs)” (๕) โครงการจัดงานวันสิทธิมนุษยชนสากล ๑๐ ธันวาคม และ (๖) การจัดแข่งขันโต้วาทีสิทธิมนุษยชนภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษา

๒.๒ การประสานงานเครือข่าย ประกอบด้วย (๑) การประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรอื่นด้านสิทธิมนุษยชนใน เวที กสม. พบประชาชน (๒) การประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ประชาชน และองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยที่ได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (๓) การส่งเสริมการทำงาน และร่วมกิจกรรมกับองค์กรที่ได้ทำความตกลงร่วมมือกับ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (๔) การประสานความร่วมมือ และดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ร่วมกับเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม และเครือข่ายประชาชนทั่วประเทศ และ (๕) การรับรององค์การ เอกชนด้านสิทธิมนุษยชน

๒.๓ การประชาสัมพันธ์เพื่อสื่อสารสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วย (๑) โครงการสื่อมวลชนสัญจร (Press Tour) เพื่อการเผยแพร่ข่าวสารสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน (๒) โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อการสื่อสารสิทธิมนุษยชน (๓) งานสื่อสารสิทธิมนุษยชนโดยผ่านกลไกโฆษกสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (๔) โครงการสำรวจ การรับรู้ข่าวสาร และความเข้าใจของประชาชนเพื่อการวางแผนการสื่อสารสิทธิมนุษยชน (๕) โครงการเสวนา เรื่อง โทษ ประหารชีวิต...ลดการทำผิด หรือควรคิดใหม่ (๖) โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง สื่อไทยกับสิทธิมนุษยชนไร้พรมแดน (๗) โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การส่งเสริมความรู้และสร้างความตระหนักในการเสนอข่าวที่เคารพสิทธิมนุษยชน (๘) โครงการสัมมนา เรื่อง พระราชกำหนดการประมงกับการประมงที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ ๕ - ๖ กันยายน ๒๕๕๙ (๙) โครงการประชุมสามัญระดับโลกสมาคมสากลเพื่อหญิงรักหญิง ชายรักชาย คนรักสองเพศ คนข้ามเพศ และคนมีสอง เพศ ครั้งที่ ๒๘ (๑๐) โครงการสัมมนา เรื่อง การติดตามผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. (๑๑) โครงการ สัมมนา เรื่อง กรณีคนไทยตกหล่นทางทะเบียนราษฎร อันเป็นผลมาจากการลงพื้นที่ภาคตะวันออก (๑๒) โครงการจัดงาน การเชิดชูเกียรติผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ กรุงเทพมหานคร (๑๓) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะผู้หญิงมุสลิมจังหวัดชายแดนภาคใต้ภายใต้โครงการจัดทำ ข้อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงความยุติธรรมของผู้หญิงมุสลิมจังหวัด ชายแดนภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๖ - ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมซีเอส ปัตตานี จังหวัดปัตตานี

๓. การจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย และกฎ เพื่อส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วยผลการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๑ รายงานผลการพิจารณาเพื่อเสนอนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย และกฎ ต่อ รัฐสภา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการติดตามการดำเนินการตามข้อเสนอแนะนโยบาย จำนวน ๑๒ เรื่อง

๓.๒ การให้ความเห็นต่อร่างกฎหมายของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ในด้านสิทธิมนุษยชน จำนวน ๔ เรื่อง

๔. ผลการดำเนินงานการศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วยผลการดำเนินงาน ดังนี้

๔.๑ ผลการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ดำเนินการศึกษาวิจัยด้านสิทธิมนุษยชน จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ (๑) การศึกษาวิจัย เรื่อง “การตรวจสอบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence) และการจัดทำคู่มือประเมินผลด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้านของธุรกิจการโรงแรม รวมทั้งรายการตรวจสอบ (checklist) ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการโรงแรม” (๒) โครงการศึกษาวิจัยแผนกลยุทธ์ด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ และ (๓) การศึกษาวิจัย เรื่อง “หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลใน กรณีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล”

๔.๒ การขับเคลื่อนผลงานการศึกษาวิจัยสู่สังคม ดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนให้องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนทั่วไปที่สนใจ นำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้ (๑) จัดพิมพ์หนังสือรายงานการ

ศึกษาวิจัยและเผยแพร่ไปยังหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษา จำนวน ๕ เรื่อง (๒) ใช้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนการจัดทำรายงานประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนประจำปีขององค์กร จำนวน ๔ เรื่อง (๓) ใช้สนับสนุนการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน รายงานผลการพิจารณา การจัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย/ข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย จำนวน ๔ เรื่อง และ (๔) ใช้เป็นข้อมูลเพื่อสนับสนุนให้ภาคธุรกิจเคารพสิทธิมนุษยชน อาทิ การจัดทำสื่อเพื่อสื่อสารแนวคิดธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน การรณรงค์ให้ภาคธุรกิจดำเนินการตามหลักการ UNGPs จำนวน ๔ เรื่อง

๔.๓ การจัดทำรายงานการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และ รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๒ ฉบับ คือ รายงานการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ปี ๒๕๕๘ และ รายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๕๙ นอกจากนี้ ยังได้จัดทำรายงานเพื่อแสดงผลสำเร็จในการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ๒ ฉบับ คือ รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๙ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๕. ผลการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ประกอบด้วยผลการดำเนินงาน ดังนี้

๕.๑ ความร่วมมือกับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในระดับต่าง ๆ ประกอบด้วย ๕.๑.๑ ความร่วมมือในระดับสากลภายใต้กรอบพันธมิตรระดับโลกว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (GANHRI) ๕.๑.๒ ความร่วมมือในระดับภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิกภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก (APF) และ ๕.๑.๓ ความร่วมมือระหว่างสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEANF)

๕.๒ ความร่วมมือกับกลไกสิทธิมนุษยชนของอาเซียนและหน่วยงานของสหประชาชาติ ประกอบด้วย ๕.๒.๑ การประชุมจัดโดย AICHR คือ (๑) การประชุมเรื่องการส่งเสริมความรับผิดชอบทางสังคมของภาคธุรกิจ (Corporate Social Responsibility : CSR) และสิทธิมนุษยชนในอาเซียน ระหว่างวันที่ ๓ - ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ โรงแรม Mandarin Orchard ประเทศสิงคโปร์ (๒) การประชุมสัมมนาของ AICHR ว่าด้วยการแลกเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ (AICHR Judicial Colloquium on the Sharing of Good Practices regarding International Human Rights Law) วันที่ ๑๓ - ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย (๓) การประชุมระดับภูมิภาคของ AICHR เกี่ยวกับสิทธิของคนพิการในประชาคมอาเซียน ครั้งที่ ๓ (3rd AICHR Regional Dialogue on the Mainstreaming of the Rights of People with Disabilities in the ASEAN Community) ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ ที่จังหวัดภูเก็ต และ ๕.๒.๒ การประชุม UN Forum on Business and Human Rights ประจำปี ๒๕๕๙ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ณ นครเจนีวา

๕.๓ การจัดทำรายงานการปฏิบัติตามสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วย ๕.๓.๑ รายงานคู่ขนานการปฏิบัติตามกติกา ICCPR และ ๕.๓.๒ รายงานคู่ขนานการปฏิบัติตามอนุสัญญา CEDAW

๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของต่างประเทศ ประกอบด้วย ๕.๔.๑ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของสาธารณรัฐเกาหลี ๕.๔.๒ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของกาตาร์ ๕.๔.๓ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของเดนมาร์ก ๕.๔.๔ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของบังกลาเทศ และ ๕.๔.๕ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของเครือรัฐออสเตรเลีย

๕.๕ ความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศและองค์กรภาคประชาสังคมระหว่างประเทศ ประกอบด้วย ๕.๕.๑ การพบหารือกับผู้แทนสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) ๕.๕.๒ การพบหารือกับผู้เสนอรายงานพิเศษของสหประชาชาติ (UN Special Rapporteur) ๕.๕.๓ การเชิญสมาชิกคณะทำงานของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนเข้าร่วมงานสัมมนาวิชาการ ๕.๕.๔ การพบหารือกับอดีตกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศไทย และคณะผู้แทนจากมูลนิธิฟรีดริช เนามัน ๕.๕.๕ การเดินทางไปเข้าร่วมการประชุมระหว่างเครือข่ายของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับกลไกสิทธิมนุษยชนของยุโรป และ ๕.๕.๖ ความร่วมมือระหว่าง กสม. กับสมาคมป้องกันการทรมาน (Association for the Prevention of Torture : APT)

๖. ผลการดำเนินงานการพัฒนาบุคลากรด้านสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วยผลการดำเนินงาน ดังนี้

๖.๑ การเข้าร่วมอบรมหลักสูตรและการประชุมที่จัดโดยหน่วยงานระหว่างประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กสม. ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กสม. ไปเข้ารับการอบรมในหลักสูตรและการประชุมเชิงปฏิบัติการซึ่งจัดโดยหน่วยงานระหว่างประเทศ จำนวน ๙ ครั้ง

๖.๒ การฝึกอบรมและการสัมมนาโดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงาน กสม. ได้ดำเนินการจัดการฝึกอบรมตลอดจนจัดการสัมมนาเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทางด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งดำเนินการเองรวมถึงการจัดส่งบุคลากรไปอบรมกับหน่วยงานภายนอก ดังนี้ ๖.๒.๑ การฝึกอบรม จัดโดยสำนักงาน จำนวน ๕ หลักสูตร และ จัดส่งบุคลากรไปอบรมกับหน่วยงานภายนอก เพื่ออบรม/สัมมนาร่วมกับหน่วยงานภายนอก จำนวน ๒๗ โครงการ/หลักสูตร และ ๖.๒.๒ การสัมมนา ประกอบด้วย (๑) โครงการสัมมนาวิชาการเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนในมิติต่าง ๆ จัดการสัมมนา จำนวน ๑๐ ครั้ง (๒) โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาองค์กร และ (๓) โครงการบริหารจัดการความรู้ในองค์กร (Knowledge Management)

๗. ผลการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ด้านสิทธิมนุษยชน

ประกอบด้วยผลการดำเนินงาน ดังนี้ ๗.๑ การพัฒนาระบบ/กลไก/บุคลากร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ๗.๒ การจัดตั้งหอจดหมายเหตุสิทธิมนุษยชน ๗.๓ ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน และ ๗.๔ การพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบรายจ่ายอื่น จำนวน ๒๑๖,๔๕๕,๙๐๐.๐๐ บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๒๑๔,๒๑๙,๓๐๐.๐๐ บาท) โดยจำแนกเป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร จำนวน ๑๒๕,๕๗๘,๒๐๐.๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน จำนวน ๘๙,๙๘๘,๖๐๐.๐๐ บาท และครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง จำนวน ๘๘๙,๑๐๐.๐๐ บาท เพื่อใช้จ่ายในแผนงานพื้นฐานด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารภาครัฐ สำหรับผลผลิตที่ ๑ การส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และ ผลผลิตที่ ๒ การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน แผนงานบุคลากรภาครัฐ แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ แผนงานบูรณาการการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ และแผนงานบูรณาการการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

สรุปปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

รายงานผลการปฏิบัติงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นไปตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๕ (มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๐) ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งให้คณะกรรมการ จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา โดยอย่างน้อยให้คณะกรรมการสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป โดยจากการดำเนินงานที่ผ่านมาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถสรุปสภาพปัญหา อุปสรรค ตลอดจนมีข้อเสนอแนะ/แนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา ดังต่อไปนี้

๑. การลดอันดับสถานะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศและรัฐบาล ตลอดจนภาพลักษณ์ของ กสม. ซึ่งอาจทำให้สูญเสียความน่าเชื่อถือและการยอมรับในสายตาประชาคมสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

๑.๑ กระบวนการสรรหาและแต่งตั้ง กสม. ไม่มีบทบัญญัติที่ระบุถึงการปรึกษาหารืออย่างกว้างขวาง (broad consultation) หรือการมีส่วนร่วม (participation) ของภาคประชาสังคมในกระบวนการรับสมัคร (application) การคัดกรอง (screening) และกระบวนการสรรหา (selection) รวมถึงการเผยแพร่โฆษณาตำแหน่งที่ว่างและการมีเกณฑ์ในการพิจารณาคุณสมบัติผู้สมัครที่ชัดเจนและมีรายละเอียดเพียงพอ

แนวทางการแก้ไข กสม. ได้จัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับกระบวนการสรรหา กสม. เสนอต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. เพื่อให้การสรรหา กสม. มีกระบวนการที่โปร่งใส เน้นการปรึกษาหารือ และ/หรือการมีส่วนร่วม ให้มีความสำคัญกับคุณสมบัติของผู้สมัครในการสรรหา (merit-based selection) รวมทั้งให้มีการเผยแพร่ข่าวการรับสมัครอย่างกว้างขวางเพื่อให้ได้ผู้สมัครที่มาจากภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมและมีคุณสมบัติด้านการศึกษาที่หลากหลาย เพื่อเป็นหลักประกันความเป็นอิสระและสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม

๑.๒ การไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายเรื่องความคุ้มกันและความเป็นอิสระ ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อคุ้มกันประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่งหรือทางอาญา เนื่องจากการที่ตนได้ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยสุจริต

แนวทางการแก้ไข กสม. ได้เสนอต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ควรมีบทบัญญัติคุ้มครองการทำงานของ กสม. เพื่อป้องกันมิให้การปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตของประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตกอยู่ภายใต้อิทธิพลจากภายนอก หรือถูกข่มขู่ที่จะมีการดำเนินคดีทางกฎหมาย ซึ่งจะทำให้ กสม. สามารถให้ข้อคิดเห็นในประเด็นสิทธิมนุษยชนได้อย่างเป็นอิสระโดยไม่ถูกแทรกแซง

๒. การติดตามผลดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหามาตรการการละเมิดสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ที่มีมติไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญห

ได้แก่ มาตรการการแก้ไขปัญหการละเมิดสิทธิมนุษยชน ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะปรับปรุงกฎหมาย ซึ่งได้ติดตามประเมินผลการดำเนินการโดยประสานการแก้ไขปัญหการกรณีร้องเรียน พบว่า ยังมีการดำเนินการตามรายงานผลการตรวจสอบบางส่วนของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีความคืบหน้าเป็นระยะ ๆ แต่ยังไม่สามารถยุติเรื่องหรือการดำเนินการได้ เนื่องจากมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตาม มติ ของ กสม. โดยสรุปได้ดังนี้

๒.๑ มาตรการการแก้ไขปัญหการละเมิดสิทธิมนุษยชนของ กสม. ที่กำหนดไว้ในรายงานการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน เป็นเพียงข้อเสนอแนะหรือคำแนะนำ ไม่มีสภาพบังคับตามกฎหมาย ทำให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความสำคัญหรือไม่พยายามที่จะดำเนินการเพื่อให้มาตรการดังกล่าวบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับส่วนราชการส่วนมากมักยึดติดกับการปฏิบัติตามกรอบกฎหมายที่มีอยู่ มากกว่าการปกป้องคุ้มครองหรือแก้ไขปัญหการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ สมควรให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่วนราชการดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหการละเมิดสิทธิมนุษยชนของ กสม. โดยเคร่งครัดตามกำหนดระยะเวลา หากไม่เห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าว หรือมีข้อจำกัดในข้อกฎหมายให้รายงานพร้อมเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ

๒.๒ มาตรการการแก้ไขปัญหการละเมิดสิทธิมนุษยชนของ กสม. ที่กำหนดไว้ในรายงานการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตาม มติ ของ กสม. ได้ เนื่องจาก

- ขัดต่อข้อกฎหมายและระเบียบของส่วนราชการ
- ขาดความชัดเจนในแนวทางดำเนินงานที่จะนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นรูปธรรม
- ข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินใช้ระยะเวลานาน เพราะต้องพิสูจน์สิทธิในที่ดินพิพาทให้เป็นที่ยุติ
- มีหลายหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้ขาดการบูรณาการในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน
- ส่วนราชการที่ได้รับแจ้งให้ดำเนินการตามมติ กสม. ไม่มีอำนาจหน้าที่โดยตรง

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ สมควรให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่วนราชการดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหการละเมิดสิทธิมนุษยชนของ กสม. โดยเคร่งครัดตามกำหนดระยะเวลา หากไม่เห็นด้วยกับมาตรการดังกล่าว หรือมีข้อจำกัดในข้อกฎหมายให้รายงานพร้อมเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ

๒.๓ การติดตามผลดำเนินการตามข้อเสนอแนะปรับปรุงกฎหมาย ในการแก้ไขปัญหการละเมิดสิทธิมนุษยชนของ กสม. ที่มีไปยังคณะรัฐมนตรี เมื่อคณะรัฐมนตรีสั่งการให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาดำเนินการแล้วรายงานกลับมานั้น คณะรัฐมนตรีจะมีมติเพียง “รับทราบ” รายงานของส่วนราชการเท่านั้น ซึ่งอาจไม่มีหลักประกันอย่างแน่นอนว่าส่วนราชการจะดำเนินการให้เป็นไปตามรายงานดังกล่าวหรือไม่ เพียงใด ประกอบกับไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจ กสม. ติดตามทวงถามการดำเนินการตามข้อเสนอแนะนโยบาย และข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย และกฎ ที่ กสม. มีไปยังคณะรัฐมนตรี

ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจติดตามทวงถามการดำเนินการตามข้อเสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย และกฎ ที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีไปยังคณะรัฐมนตรี

**๓. การพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของ
ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.** ที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสนอตั้งแต่วันที่ ๒๕๕๒ ที่ค้ำการพิจารณาในชั้นของคณะรัฐมนตรี

แนวทางการแก้ไข คณะรัฐมนตรีควรพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗๕ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๖ ให้แล้วเสร็จในเวลาอันสมควร (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐)